

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda yazılı yer alan sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Sayın **Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 99. maddeleri kapsamında yazılı olarak yanıtlanmasını saygıyla dilerim.01.03.2021

Prof. Dr. Kamil Okyay SINDIR**İzmir Milletvekili**

30 Ekim 2020 tarihinde Seferihisar körfezi açıklarında Kandilli Rasathanesi verilerine göre moment büyüklüğü 6.9 olan ve İzmir merkezine 70 km uzaklıkta bir deprem ve depremin en yakın olduğu ilçemiz Seferihisar'da depremin ardından deniz taşması (tsunami) afetleri yaşanmıştır.

Meydana gelen Deprem İzmir ilimizin tamamını etkilerken, en çok Bayraklı ilçemizde etkisini göstermiştir. Maalesef deprem nedeniyle yaşanan yıkımlar sonucunda 117 vatandaşımız hayatını kaybetmiş ve binin üzerinde vatandaşımız ise yaralanmıştır. Ayrıca bazı binalar yıkılmış, ağır-orta ve hafif olmak üzere çok sayıda binada hasar meydana gelmiştir. Afetin ardından arama kurtarma çalışmaları ile devletimizin merkezi ve yerel idareleri ve vatandaşlarımız tarafından yardım seferberliği başlatılmıştır. 2 Kasım 2020 tarihinde Bakanlığınız tarafından tahliye ve yıkıma ilişkin alınan kararlar çeşitli resmi bildirimler ile muhtarlıklarda ilan edilmiştir. İlan edilen söz konusu bildirimlerde, yıkım tahliye işlerinin bazı binalarda 6306 Sayılı Kanunun 6/A maddesine göre, bazı binalarda ise 7269 Sayılı Kanuna göre yapılacağı ifade edilmiştir.

İzmir İli, Bayraklı İlçesinde yer alan yaklaşık 375 hektarlık alan 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun'un 2 inci maddesinin (c) bendi uyarınca Bakanlık Makamı'nın 30.11.2020 tarih ve 256323 sayılı Olur'u ile "Rezerv Yapı Alanı" olarak ilan edilmiştir. Yaklaşık 375 hektarlık alanın kentsel gelişme alanı olarak planlanmasına yönelik İzmir-Manisa Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ve 1/25.000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı Değişikliği 1 Numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 102 nci (c) maddesi uyarınca 16.12.2020 tarihinde onaylanmıştır.

42934

İzmir İli, Bayraklı İlçesi sınırları içerisinde, deprem sonucu çöken veya ağır hasar gören yapıların yoğunluklu bulunduğu bölgelerde 6306 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca 7 (yedi) adet Rezerv Yapı Alanı belirlenmiş ve plan değişikliğine konu Bayraklı İlçesi, Mansuroğlu Mahallesi 25220 ada 1,4 ve 5 parseller ile 25279 ada 1 parsel 1. Bölge, 3789 Ada 1 ve 2 Parseller ile 54 Ada 159 Parseller 2. Bölge 8004 Ada 2 Parsel 4.Bölge, 3783 Ada 2 Parsel 5.Bölge, 67 Ada 9 Parsel 6.Bölge ve 3927 Ada 1 Parsel 7.Bölge olarak adlandırılmıştır.

Söz konusu Rezerv Yapı Alanlarında, deprem sonucu çöken veya ağır hasar gören yapılardan dolayı 6306 sayılı Kanun kapsamındaki hak sahipleri ile 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun kapsamındaki hak sahiplerine tabi oldukları Kanun kapsamında değerlendirilmek üzere, konut üretimine yönelik çalışmalara başlanması gereği doğmuştur. Bu kapsamda, yapı nizamı korunarak hazırlanan imar planı değişikliği ile; meri uygulama imar planında 8 kat olan yapı yükseklikleri 6 kat olarak düzenlenmiştir.

Bu deprem sonucunda çok sayıda yurttaşımız maalesef yaşamını yitirmiş ve çok sayıda yurttaşımız sahip oldukları tüm taşınır/taşınmaz değerlerini kaybetmişlerdir. Depremin ardından yürütülen süreç ise şeffaf olmamakla birlikte adeta kamuoyundan bilgi saklanırcasına ve tutarsızlıklarla ilerlediği düşünülmektedir.

Açıkladığım gerekçelerle, çeşitli meslek kuruluşları, sivil toplum kuruluşları ve vatandaşlarımız tarafından bizzat tarafıma iletilen iddiaların, sürecin daha adil, şeffaf ve denetlenebilir olması için aşağıda yazılı yer alan sorularımın tarafınızdan yanıtlanmasını saygıyla dilerim:

1. Depremde hasar almış yapıların bulunduğu özel mülkiyete tabi olan arsaların rezerv alan ilan edilmesinin yasal dayanağı nedir? Depremde yıkılan ve hasar gören alanın yerinde dönüşüm yapılması gereken alan olması gerekirken bu bölgenin rezerv alanı ilan edilmesindeki kriterler nelerdir?
2. Bakanlık tarafından ilan edilen yedi proje alanında 8 kata kadar inşaat izni verilirken yeni yapılan projelerde zemin +5 kat inşaat izni verilmiştir. Bunun nedeni nedir? Bu kazanılmış hakkın ihlali değil midir? Bu karar Mahalle kültürünü devam ettirmek için bir plan kriteri midir? Türkiye de bu plan kriteri ile planlanmış hangi bölgeler vardır?

42934

3. İzmir şehrini ilgilendiren 1/100000 ve 1/25000 planlar yapılırken, planın bütünlüğü ilkesi sebebi ile proje alanı için İzmir Büyükşehir Belediyesi yetkililerine hiç danışılmış mıdır?
4. Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliğinin 21.maddesinin 6.fıkrasında “Onaylı jeolojik-jeoteknik veya mikro bölgeleme etüt raporu bulunmayan alanlarda imar planları hazırlanamaz.” denmektedir. Bakanlığın söz konusu yönetmelik hükmüne aykırı 1/100000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı Değişikliği ve 1/25000 Ölçekli İzmir Büyükşehir Bütünü Çevre Düzeni Planı Değişikliği onaylamasının nedeni nedir?
5. 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili yönetmelikleri dikkate alındığında uygulamaya esas işlemlerin yapılabilmesi için yürürlükte 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planının olması gerekmektedir. Proje alanında 22 Şubat 2021 tarihinde yapılan temel atma töreni hangi yasal dayanağa göre gerçekleştirilmiştir?
6. İzmir depreminde deprem anında yıkılmış kaç bina, hafif/orta/ağır zarar görmüş toplam kaç yapı vardır? Yıkılmış veya yıkılacak apartmanlarda kaç adet konut, kaç adet dükkân bulunmaktadır?
7. Deprem anında yedi binanın yıkıldığı bilinmektedir. Bu binaların enkazlarından çıkarılan eşyalar vatandaşlara usulüne uygun teslim edilmemiştir. Bina enkazlarından çıkan özel eşyalar, ziynet eşyaları, paralar, kasalar ve kasalardaki kıymetli evrakların akıbeti nedir?
8. İdareniz tarafından orta hasarlı olduğu halde yıkılmış bina var mıdır? Eğer yıkıldı ise hangi dayanak ile yıkılmıştır? Diğer orta hasarlı binalarla ilgili uygulamanız ne olacaktır?
9. Depremde en çok zarar gören alanda zeminin alüyonlu olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle zemin etüt raporları önem taşımaktadır. Proje alanında eğer yapılmış ise, zemin etüt raporları kamuoyu ile paylaşılacak mıdır? Kaç metre, kaç adet sondaj yapılarak zeminlere karar verilmiştir?
10. Proje alanında fore kazık ve jet grout uygulaması yapılacağı söylenmektedir. Hangi proje alanında kaç adet fore kazık ve ne kadar jet grout yapılmaktadır?
11. Yedi proje alanı hangi kriterlere göre oluşturulmuştur, projelerin hazırlanmasında mülk sahiplerinin görüş ve önerileri neden alınmamıştır? Projeler neden hiç askıya çıkarılmadan ihale edilmiştir?
12. Sadece yedi proje alanındaki yapılar mı ihale usulü yaptırılacaktır. Diğer bölgelerdeki yapılarda mal sahipleri istedikleri şirketler ile anlaşabilecekler midir?
13. Proje alanından çıkmak isteyen maliklere neden izin verilmemektedir?

42934

14. Yedi proje bölgesinde yapılacak toplam konut ve dükkân sayısı nedir? Eski durumdaki sayılar ile karşılaştırıldığında kaç adet konut / dükkân eksik kalmaktadır? Eksiklik var ise bu eksikliğin telafisi nasıl olacaktır?
15. Deprem tüm Bayraklı genelinde etkili olmuş ve toplamda 652 bina ağır hasar almışken, yedi proje alanının neye göre hangi kriterler dikkate alınarak seçildiği bilinmemektedir. Proje alandaki binalar hangi bilimsel kriterler gözetilerek 7269 ve 6306 sayılı kanunlara tabi kılınmıştır? Tüm bunların nedeni rant bölgesi olan lokasyonlarda anayasadaki mülkiyet hakkına aykırı olarak 6/A maddesine işlerlik ve uygulama alanı kazandırmak mıdır?
16. Depremden zarar görmüş 652 adet ağır hasarlı bina varken orta hasarlı ve az hasarlı binaların dahi dahil edilmek suretiyle sadece yedi proje alanı oluşturulmasındaki kamu yararı nedir?
17. Hastane bölgesinde ilan edilen rezerv alanda kaç konut yapılması planlanmaktadır. Bu konutların kaç depremzedelere verilecektir? Hastane yanındaki rezerv alana yapılacak konutlar sadece 7269 nolu kanun şerhi bulunan ağır hasarlı apartman maliklerine mi verilecektir? Uygulanacak kredi oranı ne olacaktır?
18. 6306 kentsel dönüşüm 6/A maddesi, vatandaşa ait tapuların hazineye devredilmesini vatandaşın mülkünde idarenin istediği gibi tasarrufta bulunmasını sağlamaktadır. Bu durum mülkiyet hakkına ve anayasaya aykırı değil midir?
19. İdare ancak ve ancak kanunlarla öngörülen şekilde kamulaştırma ile ivedi durumlarda kamulaştırmaz el atma ile satın alma veya takas trampa ile mal edinebilir. Proje alanındaki örnekler vatandaşın mülkiyetini hazineye geçirip, istediği gibi plan proje üretilip, ardından ihaleye ile vatandaşın malını vatandaşa satılması durumu ortaya çıkmaktadır. Vatandaş kendi istediği ekip ile neden kendi inşaatını yapamamaktadır? Bu konudaki açıklamanız nedir? Bu durum mülkiyet ve eşitlik hakkına aykırı değil midir?
20. Proje alanında binaların bir kısmı 7269 sayılı yasadaki bir kısmı ise 6306 sayılı yasanın 6A maddesinden yıkılmıştır. Ancak daha sonra tüm tapulara 7269 ve 6306 sayılı yasa şerhi işlenmiştir. Bu yasa hükümleri hangi kriterlere göre işletilecektir?
21. İhaleler yapılmış olmasına rağmen borçlandırma rakamları neden halen kamuoyu ile paylaşılmamıştır?
22. Hak sahipliği için imzalatılan belgede kullanılacak kredi miktarının belli olmadığı doğru mudur? Depremzedeler ne kadar borçlandığını bilmeden hak sahibi olmaya mı zorlanmaktadır?

23. 6306 sayılı kanunun 6/A maddesi uyarınca idare istediği her yeri riskli alan olarak tespit edebilecektir. Hangi alanlar için bu uygulama yapılabilecektir?
24. Deprem anında DASK'ı olmayan daire sahibinin hak sahibi yapılmayacağı hükmü vardır. Elazığ depreminde bu hükmün uygulanmasından vazgeçilmiştir. İzmir depreminde de benzer uygulama yapılacak mıdır?
25. Depremde toplam 652 ağır hasarlı bina tespiti yapılmışken, Proje alanlarındaki binalar acilen yıkılmıştır. Halen ağır hasarlı olup yıkılmayan kaç bina vardır?
26. Yıkımı resen gerçekleştirilen binaların enkaz bedelleri vatandaşlara ödenecek midir? Yıkım ihalesini alan firmalar ve ihale şartnameleri neden kamuoyu ile paylaşılmamaktadır?
27. Devlet vatandaşından yıkım bedellerini talep edecek midir? İhale dökümanları, ihale şartnameleri, ihale edilen projelere ilişkin teknik ve hukuki detaylar neden kamuoyu ile paylaşılmamıştır?
28. Bakanlıkça yerinde üretilecek konut ve dükkânlar için, oluşabilecek muhtemel fazlalığın dağıtımı ile ilgili uygulama ne olacaktır?
29. 7269 ve 6306 sayılı kanunların borçlandırma rakamlarının tesisi, yapılandırılması ve ödeme şekil ve şartları farklılık arz etmektedir. Binaların 7269 ve 6306 sayılı kanunlara tabi kılınarak ayrıştırıldığı gerçeğine binaen, uygulamada aynı afeti yaşamış vatandaşlar arasında gerek borç tahakkuku gerekse geri ödeme süre ve koşullarında da bu fark yaratılacak mıdır?
30. Çevre ve Şehircilik Bakanı olarak tarafınızdan anıt park olacağı ilan edilen Rızabey apartmanının bulunduğu bölgedeki anıt park projesi hazır mıdır?
31. 30.10.2020 tarihinde yaşanan deprem sonrası Bayraklı Şehir Hastanesi bölgesinde orman vasfı dışına çıkarılarak ve alanın sit statüsü yeniden düzenlenerek bir kısmı tamamen doğal sit statüsü dışına çıkarılmak sureti ile alelacele "rezerv alanı" belirlenmesi hangi bilimsel dayanaklarla yapılmıştır? İzmir'de 1995 yılında meydana gelen sel felaketi sonucu yitirdiğimiz 65 vatandaşımızın 58'i Laka Deresi Havzası'ndan gelen sele kapılarak hayatını kaybetmesi sonrasında harcanan kamu kaynakları yapılan binlerce km. teras, ağaçlandırma yapılan alanın yeniden konut alanına çevrilmesi yeni felaketlerin kapısını açmayacak mıdır? Kentsel alan içerisinde rezerv alan/alanlar olarak belirlenebilecek kamu mülkiyetindeki alanlar olup olmadığı konusunda bir araştırma yapılmış mıdır?